

Kuukausi- raportti

JOULUKUU 2022

Sisällysluettelo

Yhteenvedo	2
Kansainvälinen talous	5
Ulkomaankauppa	8
Yksityiset kulutusmenot	11
Investoinnit.....	14
Kokonais- ja teollisuustuotanto	17
Työllisyys.....	21
Hinnat ja kustannukset.....	24
Julkinen talous.....	27
Yhteenvedo talousennusteista	30

Ennusteryhmä

Päivi Puonti, ennustepäällikkö

🐦 @PaiviPuonti

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Sakari Lähdemäki, tutkija

🐦 @lahdems

Suhdannenäkymät joulukuussa 2022

> Vientimarkkinoiden alakulo jatkuu

> Bkt aleni hieman heinä-syyskuussa...

> ... yksityisen kulutuksen painamana

> Muut kysyntäerät olivat sen sijaan kasvussa

> Työmarkkinoilla myötätuulta

Vientimarkkinoiden näkymät edelleen heikohkot

Eurostatin julkaisema euroalueen talouden kokonaisluottamusindikaattori kääntyi vaihteeksi pieneen nousuun marraskuussa ja päättyi yhden pisteen lokakuuta korkeammalle 92,2:een, kun pitkän aikavälin keskiarvo on sata. Tätä ennen indeksi aleni kuluvan vuoden helmikuusta lähtien. EU:ssa kuluttajat tulivat vähän vähemmän synkiksi, mutta teollisuuden luottamus heikkeni hieman. Suomen talouden kokonaisluottamusindikaattori aleni edelleen marraskuussa kuten myös esimerkiksi Ranskan ja Espanjan. Italian kokonaisluottamusindikaattori nousi melkein takaisin pitkän aikavälin keskiarvoonsa.

Komposiitti-indikaattori OECD:n laskemista bkt:n kasvua kuusi kuukautta ennakoivista CL-indikaattoreista Suomen vientipainoilla heikkeni edelleen lokakuussa. Heikkenemistahti on kuitenkin hieman hidastunut.

Bkt kääntyi laskuun

Suomen bkt:n kausitasoitettu määrä aleni 0,3 prosenttia kuluvan vuoden toisella neljänneksellä edellisestä neljänneksestä. Yksityinen kulutus, joka on noin puolet kokonaiskysynnästä, aleni samaiset 0,3 prosenttia, mutta kaikki muut kysyntäerät kehittyivät paremmin. Investoinnit kasvoivat 2 prosenttia, julkinen kulutus 0,1 prosenttia ja nettovienti tuki kasvua, koska kokonaisviennin määrä kasvoi 1,9 prosenttia samalla, kun kokonaistuonnin määrä väheni 0,8 prosenttia. Investoinneissa kasvoivat kaikki muut erät paitsi investoinnit muihin kuin asuinrakennuksiin. Siten varastokontribuution oli oltava selvästi negatiivinen. Siitä ei kuitenkaan ole saatavilla kiinteähintaista aikasarjaa. Käypähintainen varastojen muutos ja tilastollinen ero olivat tosin positiivisia, mutta tämä voi pitkälti johtua hintojen noususta.

Tuotannon puolelta nähdään, että kausitasoitettu bruttoarvonlisäys aleni 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Koko teollisuus heikkeni 0,6 prosenttia erityisesti kemianteollisuuden yli viiden prosentin laskun vuoksi. Yksityiset palvelut, pl. kauppa, vähenivät 0,2 prosenttia, ja julkisyhteisöjen palvelut kasvoivat 0,1 prosenttia. Kaupan arvonlisäys aleni 0,7 prosenttia. Huomattavaa laskua oli myös majoitus- ja ravitsemistoiminnan arvonlisäyksessä (-3,7 %) sekä usein volatiililla rahoitus- ja vakuutuslalla (-6,3 %), jonka arvonlisäykseen vaikuttavat muun muassa sijoitustuotot.

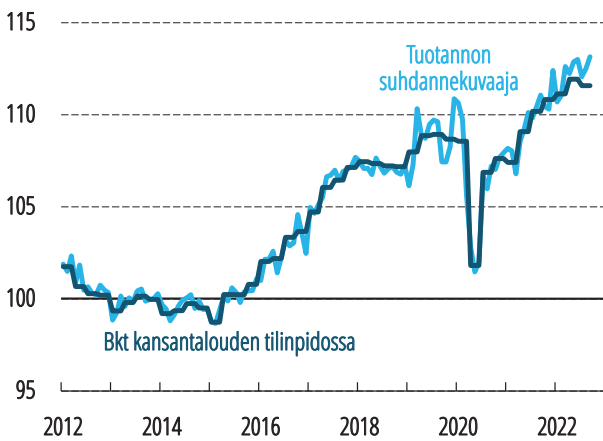
Tilastojen eroja

Kansantalouden tilinpidon mukaan kausitasoitettun tavaraviennin määrä on kehittynyt tänä vuonna myönteisemmin kuin deflatoitaessa tullin kuukausidata Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Edellisen mukaan viennin määrä on kasvanut vuoden aikana, mutta jälkimmäisen mukaan se on ollut vakaa.

Työmarkkinoilla vahva lokakuu

Työllisyysasteen trendi vahvistui selvästi lokakuussa ja nousi 74,4 prosenttiin. Kolme vuotta sitten ennen pandemiaa se oli 71,9 prosenttia. Työttömyysasteen trendi puolestaan kääntyi uudelleen laskuun ja oli nyt 6,9 prosenttia. Huhtikuussa se kävi jo 6,4 prosentissa, mutta nousi sitten elokuuhun asti. Historiallinen trendi laskeaan aina uudelleen, kun saadaan lisää havaintoja, ja se voikin tällöin muuttua.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

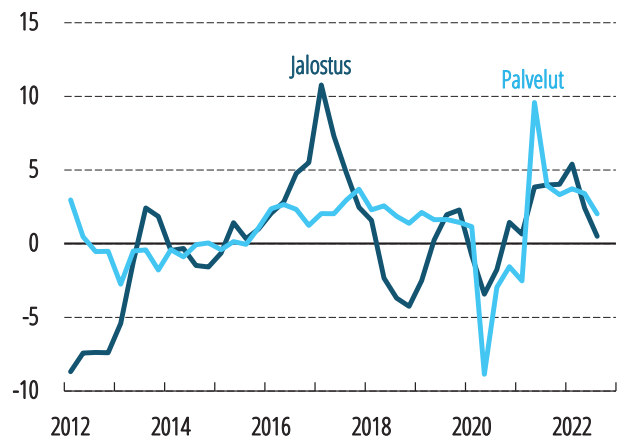

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyi eri tahtiä kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. hintojen nousu, maailmankaupan ja -talouskasvun hidastuminen, Venäjän ja Ukrainan välinen sota, Kiinan kiinteistöala ja koronasulut, välituotteiden toimitusvaikeudet, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta sekä velkaantuminen laajemminkin niin kehittyneillä kuin kehittyvilläkin markkinoilla.

Arvonlisäys (vuosimuutos, %)

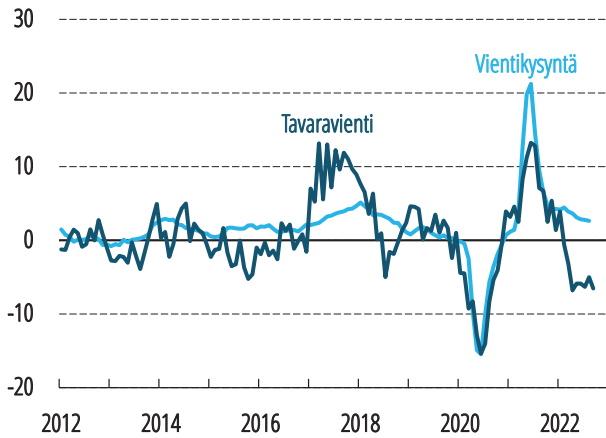
Kansantalouden tilinpito. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2022 Maalis	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras
Kuluttajahinnat¹⁾	5,8	5,7	7,0	7,8	7,8	7,6	8,1	8,3	
Suhdannekuvaaja^{1) 2)}	5,7	3,7	3,6	2,4	1,4	1,7	1,6		
12 kk euribor-korko³⁾	-0,237	0,013	0,287	0,852	0,992	1,249	2,233	2,629	2,828
Työllisyysasteen trendi	73,6	73,6	73,7	73,6	73,7	73,8	74,1	74,4	
Työttömyysasteen trendi	6,5	6,4	6,5	6,8	7,0	7,1	7,0	6,9	

¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu. ³⁾ Päivähavaintojen keskiarvo. Lähteet: Tilastokeskus, EKP, Etlan tietokanta.

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Tavaraviennin määrä sekä 41 maan teollisuustuotanto Suomen liukuvin tavaravientipainoin.

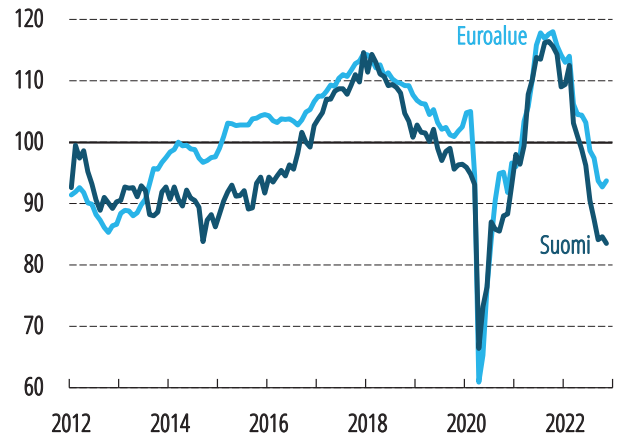
Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Ennuste (%-muutos)

	2022	2023
Bkt	2,0	-0,1
Tuonti	5,1	2,5
Vienti	0,8	4,6
Investoinnit	3,1	0,8
Kulut	2,2	-0,1
Teollisuustuotanto	3,8	1,5
Työttömyysaste, %	6,7	6,8
Inflaatio, %	6,8	3,8
Euribor 12 kk, %	1,0	2,4

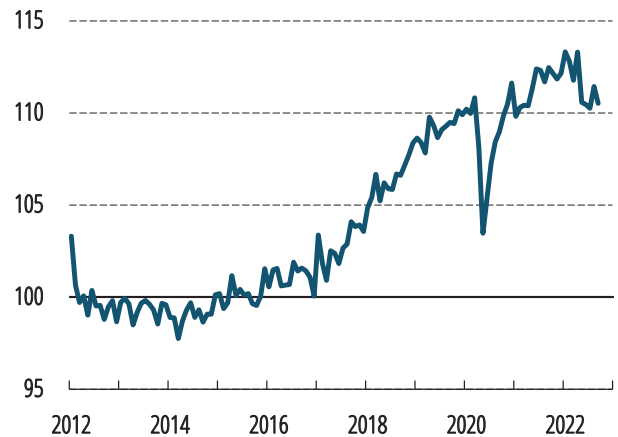
Lähde: Suhdanne, Syksy 2022 (19.9.2022).

Talouden luottamusindikaattori

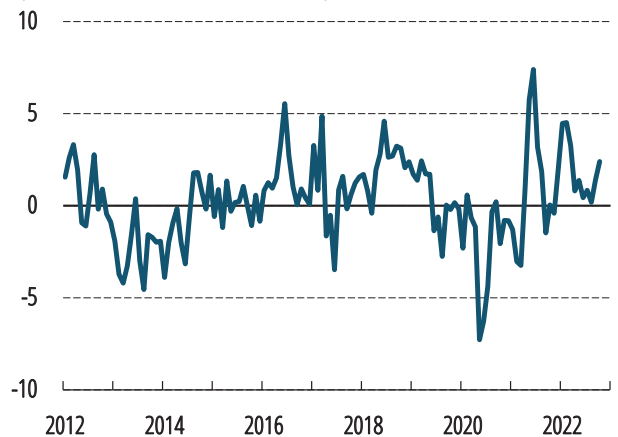
Lähteet: Euroopan komissio, Macrobond.

Reaalinen palkkasumma, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kasvu on jatkunut teollisuusmaissa

> Maailmantalouden epävarmuuksista huolimatta länsimaiden talouskasvu on jatkunut

> Luottamus-indikaattoreissa on merkkejä pahimman syöksen taittumisesta

> Haasteita on, mutta tehdasteollisuuskin on kasvanut Euroopassa

> Rahapolitiikka kiristyy korkean inflaatio vuoksi

Näkymien heikkeneminen hidastumassa?

EU:n talouden kokonaisluottamusindikaattori nykäisi hieman ylöspäin marraskuussa alennuttuaan sitä ennen jatkuvasti tämän vuoden helmikuun jälkeen. On kuitenkin ennen aikaista arvioida, että talousnäköymien heikentyminen olisi vielä pysähtynyt. Kuluttajien luottamus parani hieman lokakuusta, kun taas rakentamisen, vähittäiskaupan ja muiden palvelujen pysyi muuttumattomana, ja teollisuuden luottamus heikkeni hieman. Kokonaisluottamuksen paraneminen johtui siten ylipessimistisiksi yltyneiden kuluttajien arvion paranemisesta.

Suomen vientipainoilla painotettuna OECD:n laskema maakohtainen CL-indikaattori, joka ennakoii bkt-kehitystä puolella vuodella, heikkeni edelleen hieman lokakuussa. Muutos edellisestä kuukaudesta on kuitenkin pienentynyt. Tämä komposiitti-indikaattorin arvo on nyt tämän vuosisadan kolmanneksi syvimmällä tasollaan. Finanssikriisissä 2008–09 ja pandemiassa 2020 se kävi syvemmällä. Laskelmasta on nyt poistettu Venäjä.

Euroalueen talous kasvoi edelleen

Euroalueen bkt yllätti vuoden kolmannella neljänneksellä ja kasvoi 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Espanja ja Ranska pääsivät tähän vauhtiin, mutta Saksa ja Italia kasvoivat reippaammin. Siten talouskehitys pienemmissä maissa oli huonompaa. Suomen talous supistui 0,3 prosenttia. Myös Japanin ja Britannian taloudet supistuivat. Sen sijaan Ruotsin ja Tanskan bkt:t kasvoivat hyvää vauhtia.

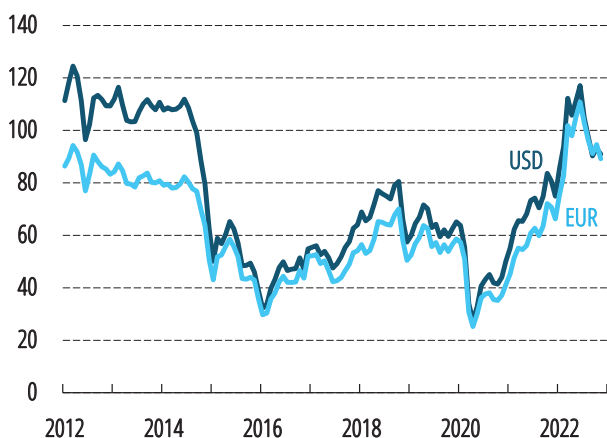
Euroalueella ei ole vielä yhtään negatiivista vuosineljännestä. Yhdysvaltojen talous supistui tämän vuoden alkupuoliskolla, mutta pääsi taas kasvuun kolmannella neljänneksellä.

Euroalueen teollisuuskin on kasvanut

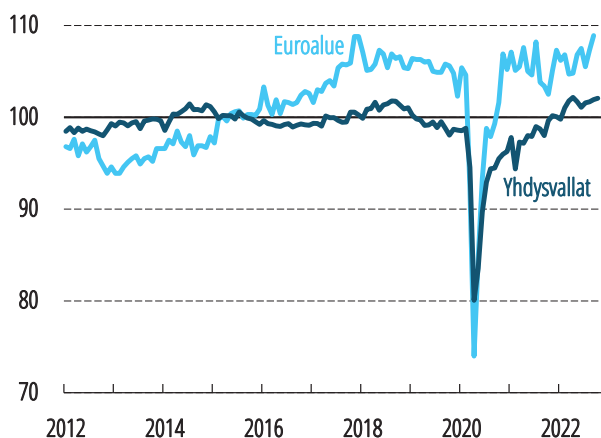
Vaikka euroalueen teollisuuden ostopäällikköindeksit ovat väittäneet tuotannon supistuvan jo heinäkuusta lähtien, teollisuustuotannon kausitasoitettu määrä kasvoi edelleen elo-syyskuussa. Kansantalouden tilinpidon mukaan tehdasteollisuuden arvonlisäyksen määrä kasvoi kolmannella neljänneksellä Saksassa, Ranskassa ja Espanjassa.

Rahapolitiikka kiristyy

Euroalueen kuluttajahintainflaatio hidastui marraskuussa hieman tasan 10 prosenttiin, mutta pohjainflaatio (eli pl. volatiilit elintarvikkeet ja energia) ei hidastunut. EKP:ltä odotetaan korkojen nostoa joulukuussa.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta, Brent
(EUR/tyynnyri ja USD/tyynnyri)

Lähteet: Intercontinental Exchange (ICE), Macrobond.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: OECD, Macrobond.

Teollisuustuotanto ja hinnat (vuosimuutokset, %)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Tehdasteollisuuden tuotanto, % ed. vuodesta									
EU27	2,6	3,5	-0,9	4,1	6,2				
Yhdysvallat	3,8	3,2	2,6	3,0	4,0	2,4			
Japani	-4,7	-2,7	-1,2	4,3	9,3				
OECD	2,5	2,5	1,7	3,3					
Euroalueen kuluttajahintainflaatio, % ed. vuodesta									
Kokonaisindeksi	8,0	8,6	8,9	9,1	10,0	10,7	10,0	6,8	3,8
Pohjainflaatio¹⁾	4,4	4,6	5,1	5,5	6,0	6,4	6,6		
Energia	39,1	42,0	39,6	38,6	40,7	41,5	34,9		
Palvelut	3,5	3,4	3,7	3,8	4,3	4,3	4,2		
Raaka-aineiden hinta (EUR), %-muutos ed. vuodesta (HWWI)									
Kokonaisindeksi	102,2	92,8	89,4	105,8	81,1	26,6	33,8		
Muu kuin energia	21,0	15,3	9,4	13,5	14,3	6,9	2,7	6,1	-9,2
Energia-aineet	130,2	116,6	111,2	129,3	95,6	30,0	40,0		
Teollisuusraaka-aineet	9,3	1,0	-3,8	3,0	1,2	-5,7	-5,3		

¹⁾ Eli pl. energia ja jalostamattomat elintarvikkeet. Lähteet: OECD, Eurostat, HWWI, Macrobond.

Korot (%)

	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	Ed. kuun viim. päivä	2021 ka
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %									
Euribor, 3kk	-0,39	-0,24	0,04	0,39	1,01	1,43	1,83	1,97	-0,55
Yhdysvallat, Libor	1,47	1,97	2,61	2,95	3,45	4,14	4,65	4,78	0,16
Japani, Tibor	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	0,07
Ruotsi, Stibor	0,47	0,66	1,14	1,35	1,66	1,81	2,28	2,46	-0,04
Euribor, 12kk	0,29	0,85	0,99	1,25	2,23	2,63	2,83	2,83	-0,49
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %									
Yhdysvallat	2,9	3,1	2,9	2,9	3,5	4,0	3,9	3,7	1,4
Saksa	1,0	1,5	1,2	1,1	1,8	2,2	2,1	1,9	-0,3
Ranska	1,5	2,0	1,7	1,7	2,4	2,8	2,6	2,4	0,0
Italia	3,0	3,5	3,2	3,3	4,1	4,5	4,1	3,9	0,8
Espanja	2,1	2,6	2,3	2,2	3,0	3,3	3,1	2,9	0,4
Kreikka	3,5	4,0	3,4	3,5	4,4	4,8	4,4	4,1	0,9
Suomi	1,5	2,1	1,7	1,6	2,4	2,9	2,7	2,5	0,3
Ruotsi	1,7	1,8	1,4	1,5	2,0	2,2	2,0	1,9	-0,1
Britannia	1,9	2,4	2,0	2,2	3,4	4,0	3,3	3,2	0,3
Japani	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,8

Pörssi- ja valuuttakurssit

Pörssi-indeksijä, 2010/1 = 100	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	% , 1 kk	% , 12 kk
Euroalue, STOXX 50	126,3	122,7	120,5	126,6	118,6	118,5	131,4	10,8	-10,8
Suomi, OMX	165,2	161,7	158,8	165,6	156,2	155,2	164,3	5,9	-14,6
Yhdysvallat, S&P 500	359,6	347,0	348,1	370,1	342,7	331,6	348,7	5,1	-16,1
Ruotsi, OMX	266,5	255,8	254,2	263,0	241,5	238,3	259,9	9,1	-21,3
Japani, Nikkei 225	250,0	252,9	253,1	265,9	257,2	253,1	261,7	3,4	-5,0

Valuuttakursseja	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	% , 12 kk	2022 Syys	2022 Loka	2022 Marras	% , 12 kk	
USD / EUR	0,99	0,98	1,02	-10,6	PLN / EUR	4,74	4,80	4,70	1,1
GBP / EUR	0,87	0,87	0,87	2,5	JPY / EUR	141,57	144,73	145,12	11,5
SEK / EUR	10,78	10,95	10,88	8,3	CNY / EUR	6,95	7,07	7,32	0,3
CHF / EUR	0,96	0,98	0,98	-6,5	RUB / EUR				

Lähteet: European Money Markets Institute (EMMI), Intercontinental Exchange (ICE), Japanese Bankers Association, Swedish Financial Benchmark Facility, U.S. Department of Treasury, Macrobond Financial AB, Macrobond.

Tavaraviennin määrä lisääntyi tammi-syyskuussa 0,7 prosenttia tilinpidon mukaan

> Palveluviennin määrä kasvoi kolmannella neljänneksellä lähes odotusten mukaisesti

> Palvelutuonti lisääntyi vain hieman arvioitua enemmän

> Tavaratuonnin määrä nousi selvästi ennakoitua enemmän

Tavaraviennin määrä jäi kolmannella neljänneksellä odotettua pienemmäksi

Kansantalouden tilinpidon marraskuun lopulla julkaistujen tilastojen mukaan tavaraviennin määrä jäi kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä 0,8 prosenttia viimevuotista pienemmäksi mutta kasvoi kuitenkin kausitasoitettuna 2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tammi-syyskuussa kasvua kertyi 0,7 prosenttia vuoden takaisesta. Kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä, saadaan että tavaraviennin määrä supistui tammi-syyskuussa 5,2 prosenttia viimevuotisesta. Tilastotarjojen kasvulukujen välillä on siis tällä hetkellä 5,9 prosenttiyksikön ero, mikä tarkoittaa sitä, että Tullin tilastoista ei suoraan pysty vetämään johtopäätöksiä siitä, mihin tavaraviennin määrä asetuu kansantalouden tilinpidossa. Tullin tilastoihin kirjataan rajaa ylittävät tavarat, mutta siirrot rajan yli eivät näy kansantalouden tilinpidon ulkomaankauppatilastoissa, jos esimerkiksi sama omistaja ensin tuo tavaran valmistukseen tarvittavia välituotteita ja sitten vie valmiin tavaran.

Etna arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että tavaraviennin määrä supistuu tänä vuonna 0,1 prosenttia edellisvuodesta ja kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2023. Kansantalouden tilinpidon kolmen ensimmäisen neljänneksen tietojen perusteella näyttää siltä, että tavaraviennin määrä kehittyikin tänä vuonna hieman arvioitua suotuisammin.

Palveluviennin määrä nousi kolmannella neljänneksellä 4 prosenttia toisesta neljänneksestä ja 7,1 prosenttia viimevuotisesta. Kolmannella neljänneksellä palveluviennin määrä jäi vain hieman odotettua heikommaksi. Tammi-syyskuussa palveluviennin määrä oli 10,4 prosenttia edellisvuotista suurempi.

Metallien jalostuksen ja puutavaratuotteiden vientihinnat ovat alentuneet tuntuvasti

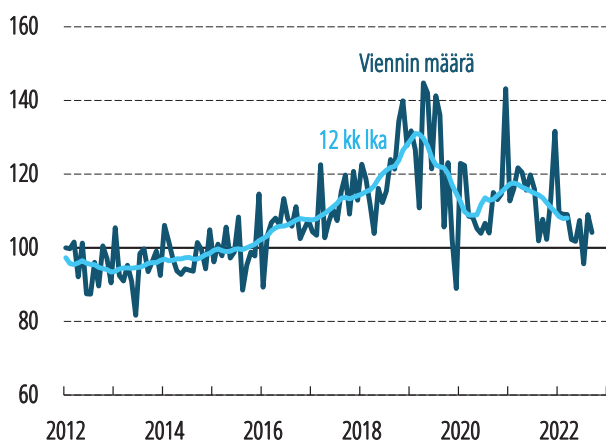
Tilastokeskuksen tuontihintaindeksin mukaan tavaroiden tuontihinnat olivat lokakuussa keskimäärin 21 prosenttia edellisvuotista korkeammat, mutta ne laskivat 2,2 prosenttia syyskuusta. Ulkomailta tuodut energiatuotteet olivat 50 prosenttia vuoden takaista kalliimmat, mutta halpenivat 9 prosenttia syyskuusta. Raaka-aineiden tuontihinnat olivat 21 prosenttia viimevuotista korkeammat.

Vientituotteiden hinnat nousivat lokakuussa keskimäärin 23 prosenttia viimevuotisesta ja 2,5 prosenttia syyskuusta Tilastokeskuksen vientihintaindeksin mukaan. Sähkön vientihinta putosi kuitenkin voimakkaasti lokakuussa, 8 prosenttia vuoden takaisesta ja 52 prosenttia edellisestä kuukaudesta. Kemikaalit ja kemialliset vientituotteet olivat 33 prosenttia vuoden takaista kalliimmat, mutta halpenivat noin prosentin syyskuusta. Paperiteollisuuden vientihintojen nousu jatkui 30 prosentin tahtia verrattuna viime vuoden lokakuuhun. Elintarvikkeiden

vientituotteet kallistuivat 24 prosenttia vuoden 2021 lokakuusta. Vientiin menevät kumi- ja muovituotteet olivat edelleen 18 prosenttia vuoden takaista kalliimmat. Sähkö- ja elektroniikkatuotteiden vientihinnat nousivat 15 prosenttia. Metallien jalostuksen vientihinnat alenivat

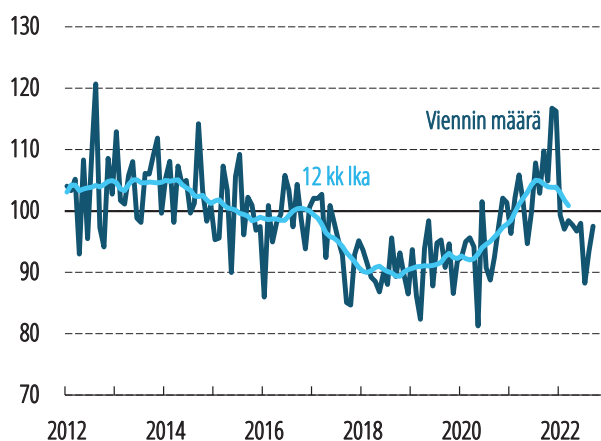
Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

lokakuussa jo viidettä kuukautta peräkkäin ja ne olivat enää 10 prosenttia edellisvuotista korkeammat. Puutavara-ruokatuotteiden vientihinnat ovat viime kuukausina alentuneet tuntuvasti, lokakuussa ne laskivat vajaat 7 prosenttia viimevuotisesta ja 4 prosenttia edelliskuukaudesta.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääk.) viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

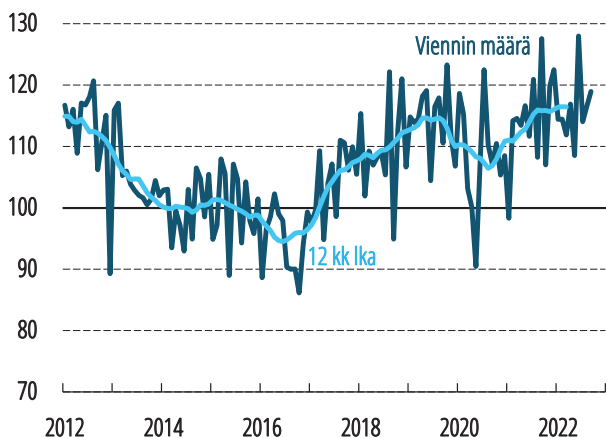
Ulkomaankauppa ja vaihtotase (vuosimuutokset, %, ja mrd. euroa)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2021 ³⁾	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Tavaroiden vienti, %										
Määrä	-7,7	-8,8	2,3	-11,2	-9,7	-2,4	-5,6	5,6	-0,1	1,1
Hinta⁴⁾	37,2	31,1	26,9	22,5	23,2	-1,7	29,0	13,1	27,5	0,6
Tavaroiden tuonti, %										
Määrä	-1,7	-0,7	4,5	-10,2	-4,8	-4,8	2,5	7,1	2,8	-0,1
Hinta⁴⁾	34,8	32,4	33,1	28,0	21,2	0,2	29,4	12,8	26,6	0,9
Vaihtotase, mrd. eur	0,0	-0,7	-0,5	0,4			-9,5	2,2	-2,1	-0,7
Kauppataase, mrd. eur	0,2	-0,3	-0,4	0,4			-2,1	2,9	1,9	2,7

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä. ²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

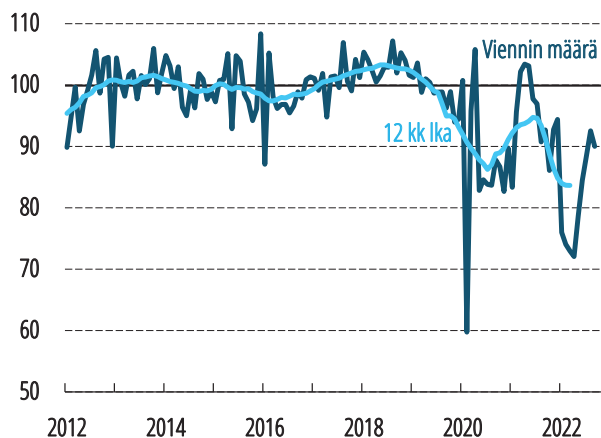
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa. ⁴⁾ Indeksi 2015=100. Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Koneiden ja laitteiden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Paperiteollisuuden viennin määrä, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Viennin määrä toimialoittain (vuosimuutos, %)

	Arvo-osuus 2021 (%)	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	Kum. ¹⁾
Metallien jalostus (24)	14,4	-9,8	-17,8	5,9	-3,3	-8,2
Paperiteollisuus (17)	13,5	-13,4	-8,4	1,7	-2,6	-15,7
Koneet ja laitteet (28)	13,0	14,4	-5,1	7,5	-6,8	1,6
Kemikaalit ja lääkä. (20, 21)	10,6	-2,3	-18,3	-9,6	-10,7	-5,9
Sähkölaitteet (27)	5,9	5,6	-10,3	22,1	25,9	10,5
Moottoriajoneuvot (29)	5,8	-28,0	-44,2	36,9	-21,7	-3,3

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Lähteet: Tulli, Etlan tietokanta.

Viennin ja tuonnin määrä (vuosimuutos, %)

	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2021 I-IV	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Vienti yhteensä	9,0	11,0	6,1	5,3	3,9	1,5	5,6	0,8	4,6
Tavarat	9,5	9,4	2,1	1,6	1,4	-0,8	5,6	-0,1	1,1
Palvelut	8,1	15,2	14,2	14,7	9,8	7,1	5,6	2,7	12,9
Tuonti yhteensä	8,1	7,2	15,9	12,8	13,4	7,9	5,6	5,1	2,5
Tavarat	10,8	5,8	14,8	11,2	8,9	4,8	7,1	2,8	-0,1
Palvelut	2,7	10,8	18,0	16,3	23,6	14,8	2,8	9,8	7,7

Lähde: Tilastokeskus.

Ostovoiman heikkeneminen painoi yksityisen kulutuksen laskuun

- > Kansantalouden tilinpidon mukaan kulutus väheni 3. neljänneksellä
- > Puolikestävien ja lyhytikäisten tavaroiden alakulo painoi kulutuksen miinukselle
- > Palvelujen kysynnän määrän kasvu jatkui
- > Vähittäistavarakaupan alamäki pysähtyi syksyllä
- > Ensirekisteröinnit edelleen alle viime vuoden tasonsa

Yksityinen kulutus aleni heinä-syyskuussa

Kansantalouden tilinpidon mukaan kausitasoitettu yksityisen kulutuksen määrä väheni vuoden kolmannella neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Hintojen nousu onkin alkanut heikentää kotitalouksien ostovoimaa. Kestävien kulutustavaroiden kysyntä kasvoi 0,3 prosenttia ja palvelujen 0,9 prosenttia, mutta puolikestävien kulutustavaroiden aleni 2,1 prosenttia ja lyhytikäisten tavaroiden 1,3 prosenttia.

Verrattuna vuoden 2019 viimeiseen neljännekseen, eli ennen pandemiaa, yksityisen kulutuksen määrä oli nyt kaksi prosenttia silloista korkeampi. Ainoastaan kestävien kulutustavaroiden kysynnän määrä oli alentunut, muut kolme erää olivat kasvaneet hieman.

Kansainvälisen matkailun avautumisen myötä nettoturismimenot ovat jälleen kääntyneet positiivisiksi, eli suomalaiset matkailijat kuluttavat enemmän ulkomailla kuin ulkomaiset Suomessa. Tästä ei ole kiinteähintaista aikasarjaa neljännesvuositasolla, mutta käyvin hinnoin nettoturismimenot olivat suuremmat huhti-syyskuussa kuin ennen pandemiaa.

Vähittäiskaupan alamäki taittunut

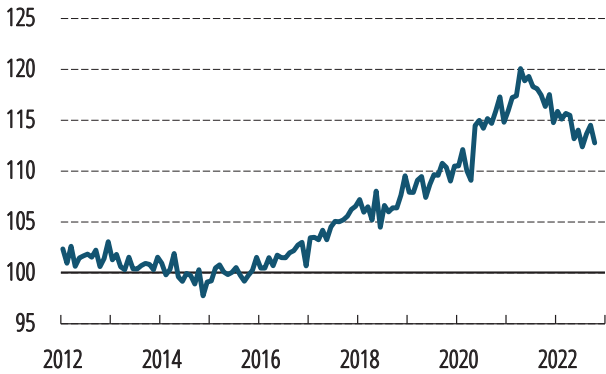
Ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan liikevaihdon kausitasoitettu määrä oli elo-lokakuussa 0,4 prosenttia suurempi kuin touko-heinäkuussa. Päivittäistavarakaupassa vastaava kasvuluku oli 0,6 prosenttia. Vähittäiskaupan aleneminen näyttää siten pysähtyneen.

Erikoiskauppa oli vielä heinä-syyskuussa nopeammassa laskussa kuin tavaratalokauppa. Eniten alenivat kultasepänteosten ja kellojen vähittäiskauppa, kirjojen, sanomalehtien ja paperitavaran vähittäiskauppa, optisen alan vähittäiskauppa, vaatteiden ja jalkineiden vähittäiskauppa sekä huonekalujen, sisustus- ja taloustavaroiden vähittäiskauppa, noin 4–6 prosenttia alas edellisestä kolmesta kuukaudesta.

Ensirekisteröinnit alle viime vuoden

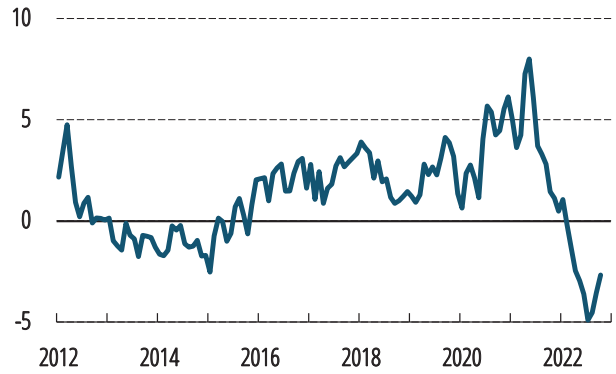
Henkilöautojen ensirekisteröintien määrä oli loka-marraskuussa hieman alle viimevuotisen tasonsa. Tammi-marraskuussa ollaan nyt jopa 18 prosenttia alle vuoden 2021 vastaavan ajankohdan.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (ind. 2015=100)

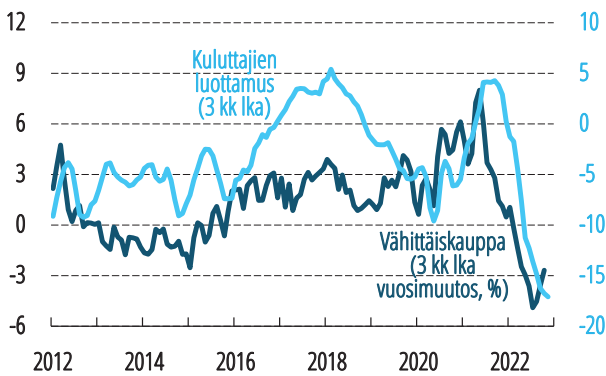
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Vähittäiskaupan myynnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

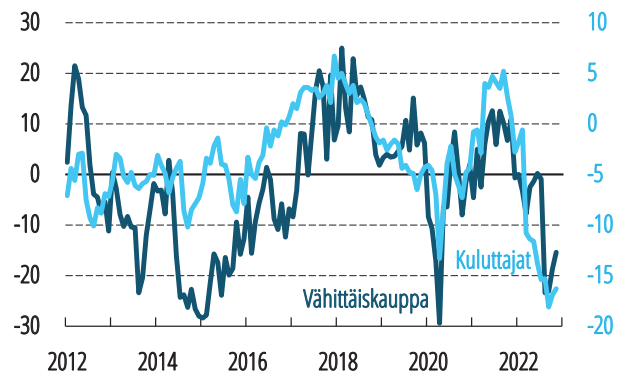
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

Lähteet: Tilastokeskus, DG ECFIN, Macrobond.

Luottamusindikaattorit (saldot)

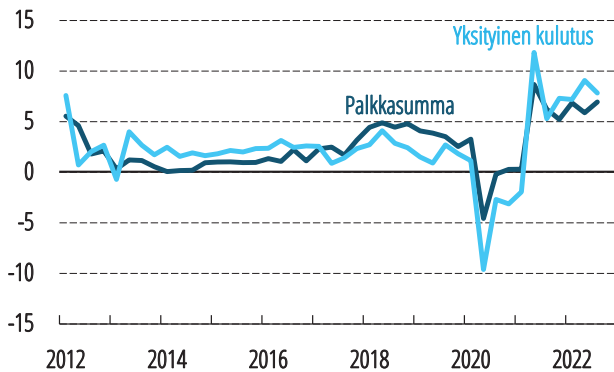
Lähteet: DG ECFIN, Macrobond.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2022 Huhti	2022 Touko	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka
Vähittäiskauppa	-2,5	-3,0	-3,6	-4,9	-4,5	-3,6	-2,7
Päivittäistavarakauppa	-4,0	-5,1	-5,2	-6,9	-6,1	-4,9	-4,1
Tavaratalokauppa	-0,6	-0,8	-1,3	-2,2	-2,5	-2,2	
Erikoiskauppa yhteensä	-2,0	-1,8	-3,1	-4,2	-4,3	-3,7	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	-10,2	-10,5	-9,0	-9,8	-9,0	-6,7	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	-9,6	-10,1	-12,8	-11,8	-9,6	-7,4	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	-0,9	1,9	-0,7	0,7	-2,4	-2,8	
Moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus	-11,7	-9,2	-7,5	-6,0	-5,3	-3,2	

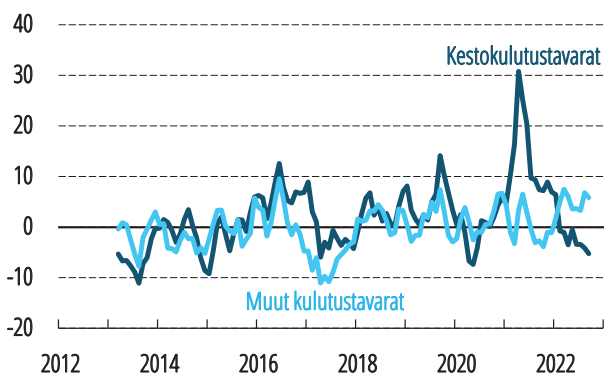
Alkuperäinen, työpäiväkorjaamaton tilasto. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (vuosimuutos, %)

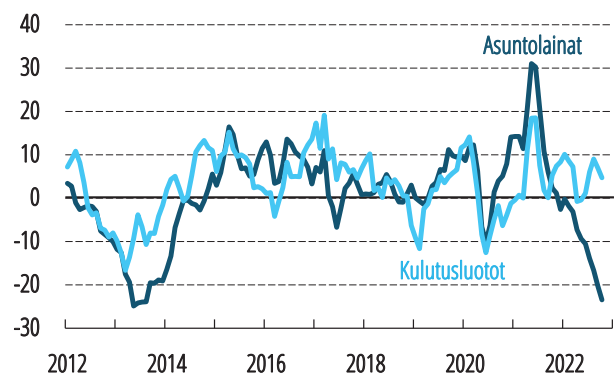
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kulutustavaroiden tuonnin määrä (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Tulli, Etlan tietokanta.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka vuosimuutos, %)

Lähde: Suomen Pankki.

Yksityisten kulutusmenojen määrä (vuosimuutos, %)

	2021 I	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	Ennuste (syksy 2022 2022 2023)	
Yksityiset kulutusmenot	-3,1	10,2	3,6	4,2	2,9	4,0	1,6	2,2	-0,1
Kestävät kulutustavarat	7,5	19,9	-1,7	-5,0	-9,7	-12,7	-9,7	-9,4	1,4
Puolikestävät tavarat	-0,7	27,8	9,7	10,0	4,5	4,8	-1,9	1,8	-1,5
Lyhytikäiset tavarat	1,3	2,7	2,7	1,1	-0,8	-2,8	-3,9	-2,1	-0,7
Palvelut	-6,7	11,2	3,8	6,8	6,5	8,2	6,2	5,6	0,5

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Investoinnit eivät hyytyneet vielä

> Investoinnit kasvoivat kolmannella neljänneksellä voimakkaasti vuoden takaisesta

> Rakennusinvestoinnit kasvoivat edelleen mutta jo maltillisemmin

> Rakentamisen kustannukset korkeat

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan investoinnit kääntyivät kolmannella neljänneksellä jälleen kasvuun toisen neljänneksen notkahduksen jälkeen. Vuoden takaiseen nähden vuoden kolme ensimmäistä neljänneistä ovat kaikki kasvaneet. Keskimäärin kasvu on ollut noin 6 prosenttia, mikä on oletettua voimakkaampaa. Toisaalta taantuma saattaa näkyä vuoden viimeisellä neljänneksellä myös investoinneissa. Näyttää kuitenkin siltä, että vuoden 2022 investointien kasvu tulee olemaan jonkin verran syksyllä ennustettua voimakkaampaa.

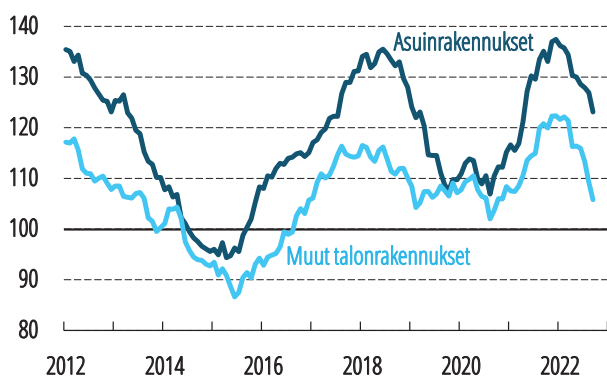
Kuluvana vuonna sekä kone- ja laiteinvestoinnit että rakennusinvestoinnit ovat keskimäärin kasvaneet vuoden takaiseen verrattuna. Kolmannella neljänneksellä kasvoivat erityisesti laiteinvestoinnit mutta myös muut koneinvestoinnit. Investoinnit asuinrakennuksiin kasvoivat edelleen voimakkaasti samalla kun investoinnit muihin talorakennuksiin supistuivat.

Rakennusyritysten maarakennuksen myynnin määrä on kasvanut edelleen syyskuussa. Myöskään talonrakentaminen ei ole lähtenyt vielä selvästi supistumaan. Uudisrakennusten aloitukset jatkoivat kuitenkin supistumista syyskuussa. Samoin rakentamisen luottamusindikaattorit ovat edelleen supistuneet loka-marraskuussa. Rakentaminen tulee oletettavasti vaimenemaan vuoden loppua kohden ja alkuvuonna rakennusinvestoinnit supistunevat.

Kuluvan vuoden aikana rakennuskustannukset ovat nousseet voimakkaasti. Näyttäisi siltä, että kustannusten nousu on alkanut tasaantumaan syksyllä. Vaikka näin olisi, kustannukset ovat loppuvuonna merkittävästi viimevuoden lopun tasoa korkeammat (5–6 prosenttia).

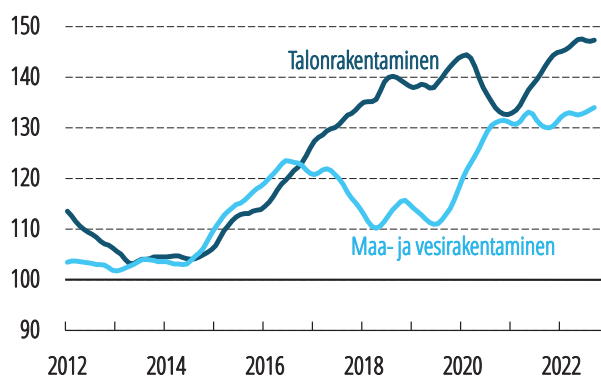
Suomalaisten kotitalouksien uusien asuntolainojen korot ovat nousseet merkittävästi ollen jo keskimäärin noin 3 prosenttia lokakuussa, ja suomalaiset kotitaloudet ovat nostaneet syksyn aikana uusia asuntolainoja merkittävästi vähemmän kuin vuosi sitten. Samalla vanhojen asuntojen hinnat ovat laskeneet selvästi kesäkuun huipusta.

Uudisrakennuksen aloitukset (m³) (12 kk lka, ind. 2010/1=100)

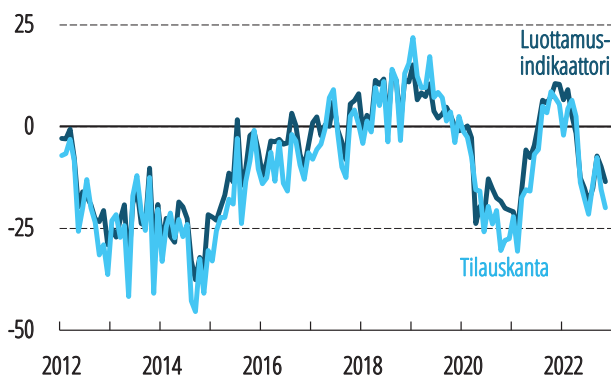
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennusyritysten myynnin määrä, trendi (ind. 2010=100)

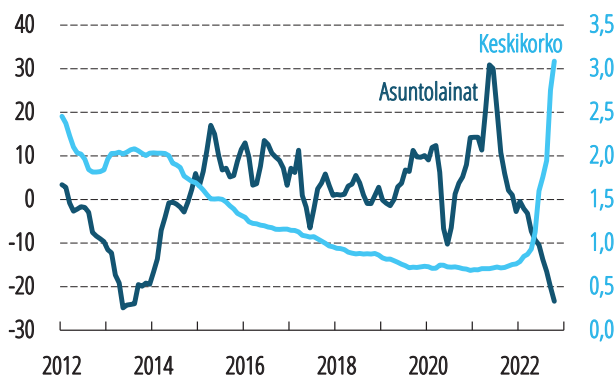
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

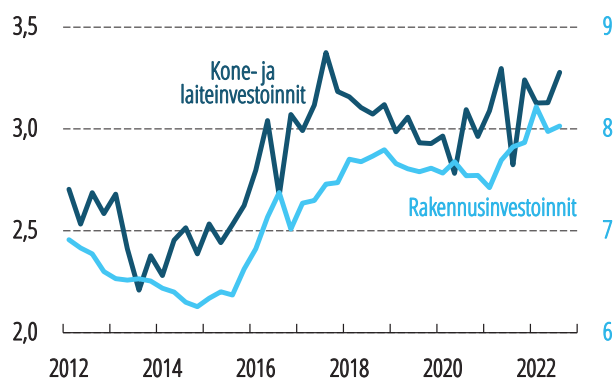
Lähteet: Eurostat, Macrobond.

Kotitalouksien nostamat asuntolainat, 3 kk, summa (vuosimuutos, %)

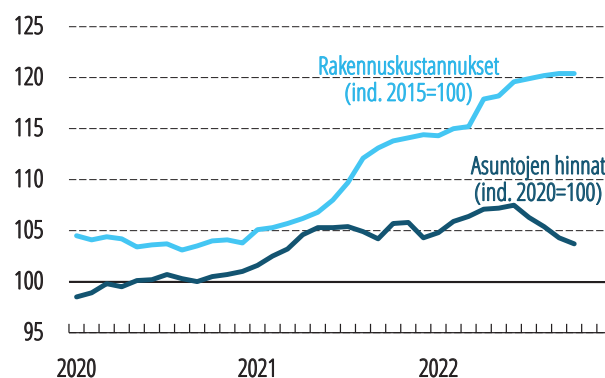
Lähteet: Suomen Pankki, Macrobond.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien määrä, kausitasoitus

Mrd. euroa vuoden 2010 kiintein hinnoin. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Ennakoivia indikaattoreita (vuosimuutos, %, ellei toisin ilmoitettu)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	3 kk ¹⁾	2021
Investointitavaroiden tuotanto (määrä)	5,5	7,2	-2,2	3,6		0,8	3,8
Rakennusaineteoll. tuotanto (määrä)	4,1	-1,8	0,7	3,2		0,3	7,9
Rakennusten aloitukset (m³)	-3,5	-33,0	-30,1	-29,7		-5,8	12,9
Asuinrakennukset	-9,4	-9,0	-8,4	-24,9		-2,8	19,3
Muut rakennukset	-0,3	-41,8	-37,6	-32,8		-7,3	4,7
Uudisrakentamisen määrä yhteensä	2,9	-0,2	-1,6	-4,3		0,0	10,2
Asuntorakentaminen	7,8	5,8	3,1	-1,0		1,2	0,6
Muu talonrakentaminen	-1,1	-4,8	-5,2	-6,9		-1,0	10,0
Rakentamisen luottamusind., saldo²⁾	-15,1	-18,5	-15,1	-7,2	-9,8		

¹⁾ Vuosimsumma laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. ²⁾ Eurostat.
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli, Macrobond.

Investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	Q _t /Q _{t-1} ¹⁾	2021 I-IV ¹⁾	Ennuste (syksy 2022) 2022	2023
Investoinnit yhteensä	-0,9	3,7	9,5	2,0	6,1	2,0	1,5	3,1	0,8
Yksityiset investoinnit	3,2	8,4	7,0	3,5	5,6	1,2	4,7	2,9	0,1
Julkiset investoinnit	-17,3	-12,9	21,3	-5,3	8,4	5,8	-11,5	4,1	3,9
Koneet ja laitteet	-10,7	9,5	0,8	-5,3	15,6	4,8	5,5	2,1	4,2
Rakennusinvestoinnit	3,0	3,4	13,7	2,9	1,9	0,7	1,6	4,0	-1,1
Asuinrakentaminen	7,0	13,7	23,3	7,3	9,1	3,4	5,8	6,5	-3,0
Muu talonrakentaminen	9,6	1,9	5,6	0,1	-7,4	-3,6	4,1	2,4	0,5
Maa- ja vesirakentaminen	-22,0	-19,5	2,0	-6,5	0,6	1,7	-17,3	2,2	1,5
Muut investoinnit	-4,1	-3,0	6,6	8,5	12,5	3,1	-3,6	1,8	2,4

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Bruttokansantuote markkinahintaan kasvoi tammi-syyskuussa 2,4 prosenttia viimevuotisesta

> Teollisuuden kasvuvauhti hidastui selvästi kolmannella neljänneksellä

> Majoitus- ja ravitsemistoiminta kasvoi tuntuvasti

> Kaupan arvonlisäyksen volyymi väheni

Kokonaistuotannon kasvuvauhti hidastui prosenttiin kolmannella neljänneksellä

Kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan bkt kasvoi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä prosentin vuoden takaisesta sekä työpäiväkorjattuna että alkuperäisen sarjan mukaan. Suomen kokonaistuotanto väheni kausitasoitettuna 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Eurostatin ennakkotietojen mukaan bkt nousi EU-maissa keskimäärin 0,2 prosenttia toiseen neljännekseen verrattuna. Suomen teollisuustuotanto kasvoi kolmannella neljänneksellä 1,8 prosenttia ja palvelutuotanto 2 prosenttia viimevuotisesta. Rakentaminen väheni 1,1 prosenttia. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan arvonlisäyksen volyymi kohosi peräti 15 prosenttia ja informaation ja viestinnän 9 prosenttia. Rahoitus- ja vakuutus-toiminta väheni vajaat 6 prosenttia ja kauppa runsaat 5 prosenttia. Kuljetus ja varastointi oli noin 2 prosentin laskussa.

Bruttokansantuote markkinahintaan kohosi kansantalouden tilinpidon mukaan kuluvan vuoden tammi-syyskuussa 2,4 prosenttia edellisvuodesta. Arvonlisäys perushintaan kohosi 2,8 prosenttia. Teollisuuden tuotanto nousi 2,9 prosenttia ja palvelualojen tuotanto lisääntyi 3 prosenttia. Rakentaminen oli 2,4 prosentin kasvussa, mutta alkutuotanto supistui 3,2 prosenttia vuoden takaisesta.

Tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto kohosi kuluvan vuoden tammi-syyskuussa 2,9 prosenttia vuoden takaisesta ja työpäiväkorjattuna 2,8 prosenttia, mikä on selvästi enemmän kuin bkt:n kasvulu. Tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kokonaistuotanto lisääntyi kuluvan vuoden syyskuussa 1,6 prosenttia vuoden takaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto nousi 0,6 prosenttia elokuun lukemista.

Etlä arvioi syyskuussa julkaistussa ennusteessaan, että bkt:n kasvuvauhti hidastuu tänä vuonna 2 prosenttiin ja vuonna 2023 bkt supistuu 0,1 prosenttia. Arvonlisäys perushintaan lisääntyy ennusteemme mukaan tänä vuonna 1,9 prosenttia ja ensi vuonna 0,2 prosenttia.

Teollisuustuotanto lisääntyi 4 prosenttia syyskuussa

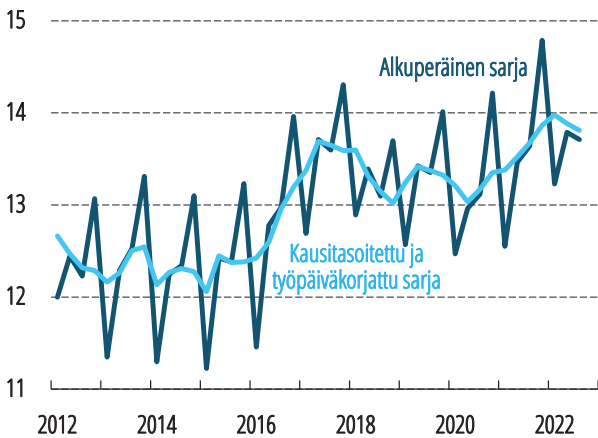
Teollisuustuotannon volyymi-indeksin mukaan koko teollisuuden tuotanto lisääntyi syyskuussa 4 prosenttia vuoden takaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto kasvoi 1,3 prosenttia elokuun lukemista. Tehdasteollisuuden tuotanto lisääntyi kausitasoitettuna 3,6 prosenttia, mutta pois lukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus vain 1,8 prosenttia viimevuotisesta.

Metallien jalostuksen tuotantomäärä oli syyskuussa kausitasoitettuna 19 prosenttia vuoden takaista suurempi, mutta putosi 12 prosenttia elokuun huippulukemista. Koneiden ja laitteiden valmistuksen vahva kasvu jatkui 12 prosentin taitia viimevuotisesta. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto piristyi hieman

syyskuussa ja oli 3,5 prosenttia edellisvuotista suurempi. Metallituotteiden tuotantomäärä putosi 5 prosenttia elokuusta ja oli siten vuoden alin, mutta vielä 2 prosenttia viimevuotista suurempi. Puutavara- tuotteiden valmistus nousi 9 prosenttia edellisvuodesta ja 2 prosenttia elokuun lukemista. Paperiteollisuuden tuotanto lisääntyi 2,5 prosenttia viimevuotiseen verrattuna, mutta vain 0,3 prosenttia edelliskuukaudesta. Kemianteollisuuden tuotannon kasvuvauhti jäi myös syyskuussa runsaaseen prosenttiin.

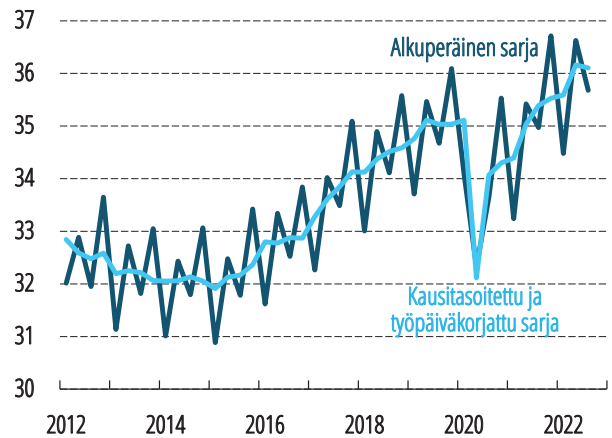
Tehdasteollisuuden uusien tilausten arvo nousi syyskuussa 13 prosenttia viimevuotisesta alkuperäisen tilasto- sarjan mukaan. Kausitasoitettuna tilausten arvo kasvoi 1,1 prosenttia elokuun lukemista. Kemianteollisuuden tilaukset kohosivat arvoltaan 41,7 prosenttia vuoden takaisesta. Metalliteollisuus sai arvoltaan 9,4 prosenttia ja paperi- ja kartonkivalmistuksen toimiala 6,8 prosenttia enemmän tilauksia kuin syyskuussa vuonna 2021.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

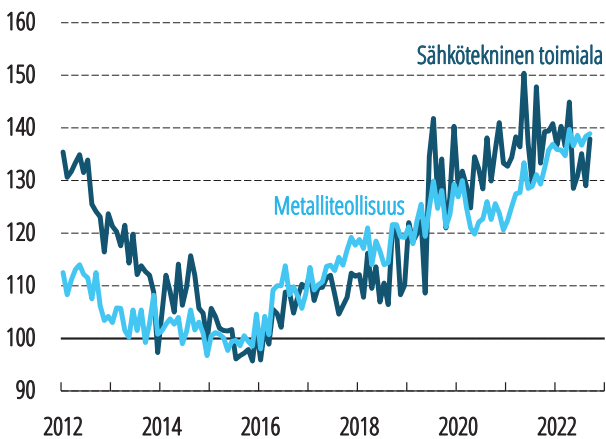
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Palvelujen tuotanto (mrd. 2015 euroa)

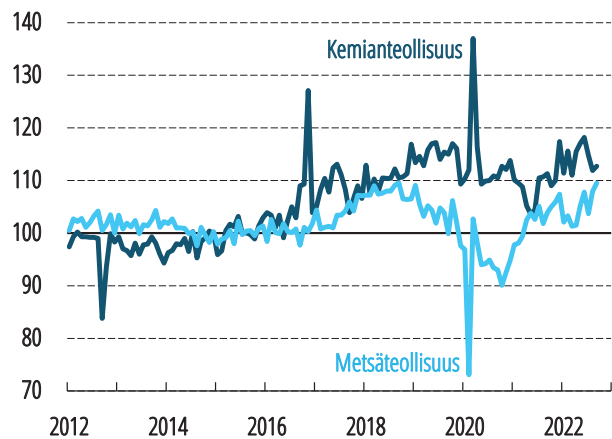
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Tuotannon suhdannekuvaaja (vuosimuutos, %)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	Kum. ¹⁾	Ennuste (syksy 2022) ²⁾ 2022 2023	
Kokonaistuotanto	2,3	0,3	2,7	1,6	2,9	1,9	0,2
Alkutuotanto	-4,2	-9,3	0,4	2,0	-2,6	-3,1	1,2
Jalostus	6,2	2,3	1,2	0,2	3,3	2,0	-3,1
Palvelut	1,0	0,0	3,4	2,2	3,0	2,1	1,4

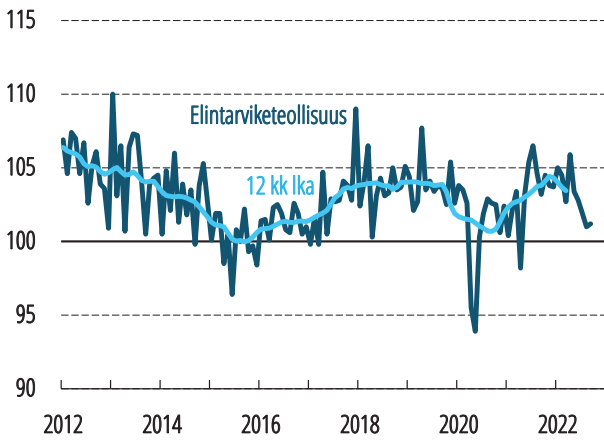
¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ²⁾ Arvonlisäys perushintaan.
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (ind. 2015=100, vuosimuutos, %)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	3 kk ¹⁾	Kum. ²⁾	2021 ³⁾	Ennuste (syksy 2022) 2022 2023	
Metalliteollisuus	7,7	7,0	4,4	5,8	0,0	6,6	4,5	6,1	0,7
Metallien jalostus	8,4	7,9	36,3	19,3	2,0	16,3	4,5	9,2	0,1
Metallituotteet	15,7	5,5	7,9	2,2	-6,1	12,4	3,7	12,9	1,0
Koneet ja laitteet	14,8	9,7	18,8	12,3	2,3	10,6	5,7	5,9	-0,6
Kulkuneuvot	11,4	-14,4	-4,0	-5,1	-10,6	3,5	3,6	8,7	1,0
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	-4,5	4,3	-12,7	3,5	-0,6	-1,7	3,6	1,1	2,5
Metsäteollisuus	5,1	-1,3	6,0	5,4	2,1	2,4	5,4	-1,7	6,6
Puutavateollisuus	9,6	3,6	8,2	8,7	-0,5	12,6	1,8	10,2	2,2
Paperiteollisuus	2,3	-2,6	4,7	2,5	3,8	-2,3	7,1	-6,8	8,9
Kemianteollisuus	13,2	3,9	1,1	1,3	-3,2	6,9	-0,1	6,5	0,4
Elintarviketeollisuus	-2,5	-4,3	-3,4	-1,9	-2,6	0,1	1,2	1,3	0,0
Tevanake-teollisuus	0,4	1,8	-4,3	3,6	-0,6	0,5	6,8	-1,0	0,3
Muu tehdasteollisuus	2,2	-0,7	1,2	0,0	-2,1	3,4	4,5	1,7	-0,1
Tehdasteollisuus yhteensä	6,9	3,6	3,1	3,6	-0,6	5,1	3,5	4,1	1,5
Tehdasteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	9,2	1,8	3,2	1,8	-2,1	4,7	3,5	4,6	1,3
Kaivostoiminta ja louhinta	-4,0	-0,3	8,1	-9,6	1,0	-4,2	-6,1	-6,9	3,6
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	11,1	1,9	7,8	11,5	0,7	2,2	6,2	2,2	1,0
Koko teollisuus	8,1	3,4	2,9	4,0	-1,1	4,5	3,6	3,8	1,5

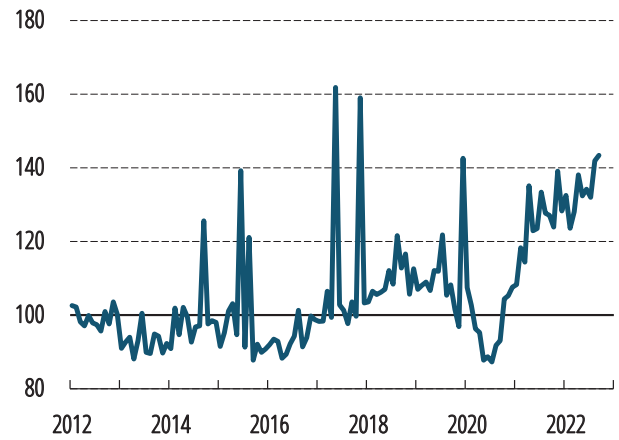
¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna. ²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. ³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan. Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus
(ind. 2015=100)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto ja arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (vuosimuutos, %)

	2021 II	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	2021 I-IV	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Bkt markkinahintaan	7,5	3,1	3,0	3,7	2,7	1,0	3,0	2,0	-0,1
Alkutuotanto	-7,5	-6,6	-7,6	-3,1	-3,2	-3,2	-4,5	-3,1	1,2
Koko teollisuus (B, C, D, E)	0,8	0,3	2,7	3,2	3,8	1,8	0,7	1,3	-3,4
Tehdasteollisuus	2,5	0,2	2,6	3,8	3,4	1,4	0,9	1,4	-4,3
Metsäteollisuus	-13,4	-9,5	-2,7	1,9	-2,1	0,0	-9,0	-0,6	-3,1
Kemianteollisuus	-12,8	-9,2	-12,8	-4,2	9,4	-2,3	-11,4	5,2	-13,8
Metalliteoll. pl. sähkö- ja elektr.teoll.	7,6	5,1	10,9	9,3	8,5	8,0	5,0	5,0	-3,6
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	11,3	3,0	2,2	1,2	-6,8	-4,3	7,5	-7,2	-0,1
Rakentaminen	11,6	11,8	7,8	10,9	-0,6	-1,1	9,6	3,9	-2,1
Palvelut	9,6	3,9	3,3	3,7	3,4	2,0	3,5	2,1	1,4
Kauppa	7,4	-0,1	-0,7	-3,8	-6,4	-5,4	2,5	-4,7	-0,5
Informaatio ja viestintä	10,5	8,2	7,0	8,4	5,5	9,0	7,7	4,5	3,5
Kiinteistöalan toiminta	4,2	3,8	4,0	2,4	1,9	1,0	3,7	1,9	1,5
Bkt muutos ed. nelj.	1,6	1,0	0,6	0,3	0,7	-0,3			
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	-0,8	0,9	1,9	0,6	0,1	-0,6			

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Työttömyysaste pysyi vuodentakaaista alempana myös lokakuussa

> Työllisyysaste yli 74 prosenttia lokakuussa

> Työttömiä yhtä paljon kuin vuosi sitten

> Työtunnit supistuivat toiseen neljännekseen nähden

Lokakuussa työllisiä oli vajaa 70 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työllisten määrä on kasvanut yksityisellä sektorilla, kun taas julkinen sektori työllisti hieman vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömiä oli lähes yhtä paljon vuoden takaiseen verrattuna. Uudet työlliset ovat tulleet suurelta osin työvoiman ulkopuolelta.

Lokakuussa työllisyysasteen trendi nousi 74,4 prosenttiin. Työttömyysasteen trendiluku oli 6,9 prosenttia. Viimeisimpien tietojen mukaan työttömyysasteen trendi nousi kesällä mutta laski jälleen hieman syksyllä.

Rakennusalan työllisyys on supistunut syksyllä vuoden takaisesta. Teollisuudessa ja yksityisillä palvelualoilla työllisiä oli lokakuussa edelleen enemmän kuin vuosi sitten. Alkutuotannossa työllisten määrä supistui viime vuoteen nähden merkittävästi.

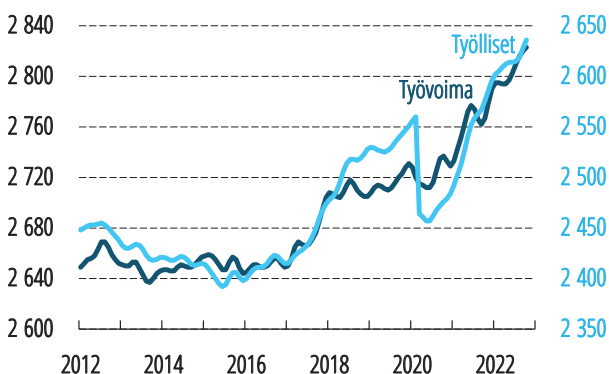
Kolmannella neljänneksellä kansantalouden tilinpidon mukaan työllisten tehdyt työtunnit supistuivat vajaan prosentin edellisestä neljänneksestä mutta kasvoivat edelleen reilun prosentin verran vuoden takaiseen verrattuna. Lokakuussa työtunnit kasvoivat teollisuudessa, kaupanalalla sekä rahoitus- ja liike-elämän palveluissa mutta supistuivat alkutuotannossa, rakentamisessa sekä julkisissa ja muissa yhteiskuntapalveluissa.

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilastoissa lomautettujen määrä kasvoi hieman lokakuussa. Lomautettujen määrä ei kuitenkaan tällä hetkellä poikkea oleellisesti koronapandemiaa edeltävästä tasosta.

Lokakuussa TEM:n uusien avointen työpaikkojen määrän trendi pysyi lähes samalla tasolla kuin syyskuussa. Avoimet työpaikat vähenivät jonkin verran kesästä syksyyn tultaessa mutta avoimia työpaikkoja on edelleen merkittävästi enemmän esimerkiksi vuoden 2019 syksyyn verrattuna.

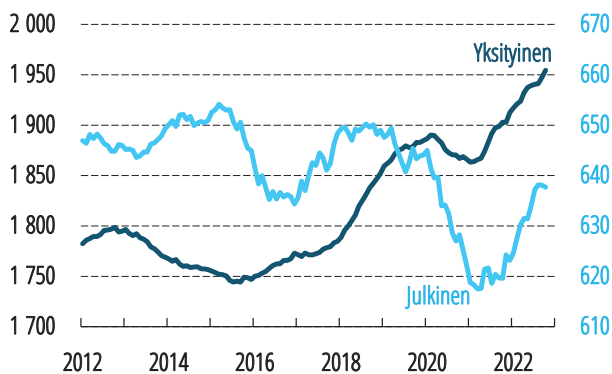
Pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut tasaisesti vuoden 2021 kesän hui-pusta, mutta heitä oli edelleen yli 40 prosenttia enemmän kuin vuoden 2019 lokakuussa.

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

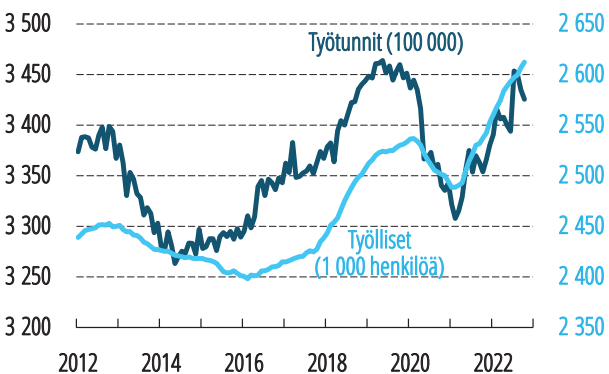
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk lka summa (1 000 henkilöä)

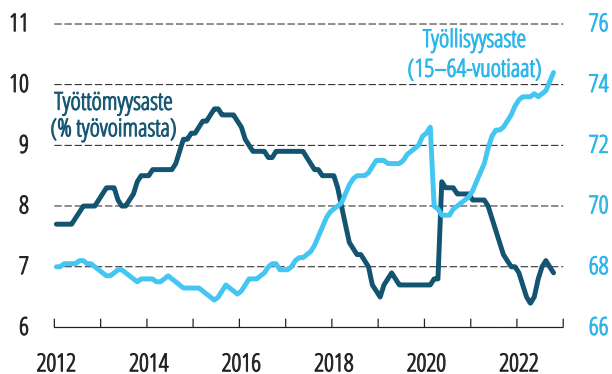
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk lka summa

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

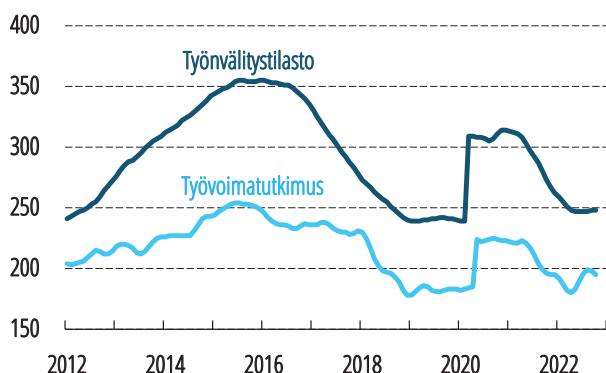

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

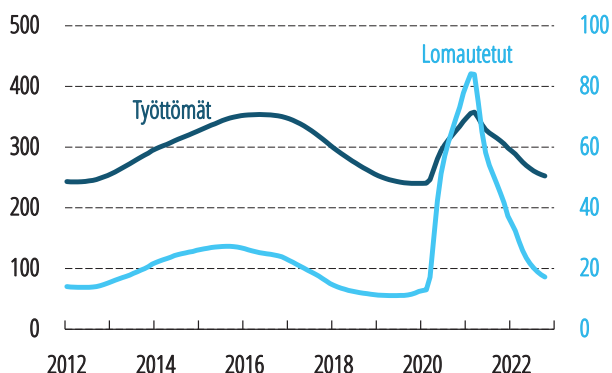
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	3 kk ¹⁾	2021	Ennuste (syksy 2022)	Ennuste (syksy 2023)
Alkutuotanto	0,0	1,7	-2,7	3,0	-19,2	-0,6	-7,0		
Teollisuus	-2,9	4,1	3,5	4,0	10,5	1,0	1,4		
Rakennustoiminta	-7,9	-1,6	0,0	-6,3	-5,8	-0,9	3,5		
Palvelut	4,5	1,5	0,7	4,1	3,2	0,4	-5,6		
Julkinen sektori	5,2	6,4	1,7	-0,2	-0,8	0,6	0,2		
Työlliset yhteensä	1,9	1,9	1,2	3,4	2,6	0,5	2,4	1,5	0,1
Työvoiman tarjonta	1,1	1,3	1,4	3,1	2,3	0,5	2,3	0,5	0,2
Työttömyysaste, kausitasoitettu sarja	6,8	7,0	7,1	7,0	6,9		7,7	6,7	6,8
Työllisyysaste, kausitasoitettu sarja	73,6	73,7	73,8	74,1	74,4		72,2	73,7	73,8

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.
Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

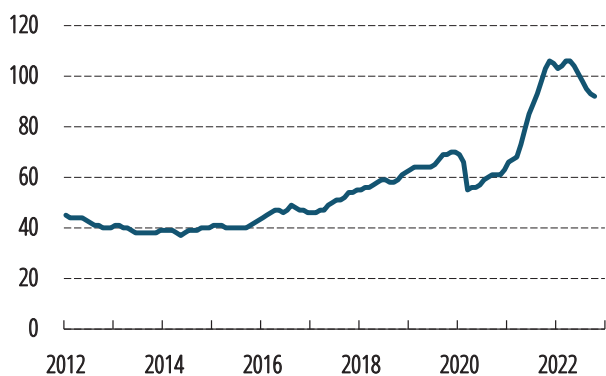
Työttömyys, trendi
(1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö ja Tilastokeskus, Macrobond.

Työttömät ja lomautetut,
12 kk lka summa

Lähteet: Työministeriö, Macrobond.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Työpanos (vuosimuutos, %)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka
Alkutuotanto	4,4	15,1	-9,7	5,0	-28,2
Teollisuus	-6,5	-2,8	8,6	7,5	8,4
Rakennustoiminta	-9,2	-5,5	2,7	-4,7	-3,5
Kauppa	6,1	-6,9	2,9	0,6	5,9
Liikenne	0,2	-8,7	22,0	8,0	0,3
Rahoitus, liike-elämää palveleva toiminta	-4,1	11,8	-2,0	7,8	16,7
Julk. ja muut yhteiskunnalliset palvelut	1,3	-9,8	2,1	-1,8	-4,7
Yhteensä	-0,9	-3,2	3,8	2,3	1,1

Lähde: Tilastokeskus.

Elintarvikkeiden hintainflaatio yli 15 prosenttia

> Inflaatio kiihtyi hieman lokakuussakin

> Asuminen ja elintarvikkeet nyt suurimmat inflaatiolähteet

> Elintarvikkeiden päätuoteryhmissä laajaa hintojen nousua

> Marraskuussa suunta edelleen ylös

Inflaatio levinnyt laajalle

Kuluttajahintainflaatio kiihtyi 8,3 prosenttiin lokakuussa, nopeimmaksi sitten marraskuun 1983. Tuotteiden kolminumerotasolla 77 prosenttia tuotekorista ylittää kahden prosentin inflaatiovauhdin. Osuus on kuitenkin ollut suhteellisen vakaa kesäkuusta lähtien.

Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hintojen vuosinousu kiihtyi 15,7 prosenttiin. Asumisessa hintojen nousu oli 9,7 prosenttia, mikä oli suunnilleen sama kuin syyskuussa. Inflaatio kiihtyi myös kulttuurin ja vapaa-ajan tuotteissa sekä muissa tavaroissa ja palveluissa. Inflaatio hidastui edelleen liikenteen tuoteryhmässä.

Nyt jo 2,1 prosenttiyksikköä kokonaisinflaatiosta kertyy elintarvikkeista ja alkoholittomista juomista. Kuitenkin asumisen erä on edelleen suuremman painonsa vuoksi tätä merkittävämpi (2,6 %-y). Liikenteen osuus oli lokakuussa 1,2 prosenttiyksikköä, kun se oli suurimmillaan 2,5 prosenttiyksikköä kesäkuussa.

Suuri osa elintarvikkeiden tuotekorista 3-numerotasolla on noin 20 prosentin inflaatiotasolla. Tätä alemmaa inflaatio on hedelmissä ja marjoissa (6 %) sekä luokittelemattomissa elintarvikkeissa (9 %).

Asumisessa huolto- ja korjausmateriaalien hintainflaatio sekä peruskorjauskustannusten vuosinousu on rauhoittunut, mutta toisaalta ne nousivat jo lokakuussa 2021 aika paljon. Taso on siten korkea. Kiihdytysvaiheessa ovat jätteiden keruun ja asuntolainojen korkojen vaikutus inflaatioon.

Liikenteen hinnoissa autojen kallistuminen on edelleen seitsemässä prosentissa vuoden takaisesta. Polttoaineiden hintainflaatio on rauhoittunut, kun vuoden takainen vertailutaso alkaa jo olla kohtalaisen korkea. Lento- ja meriliikenteen lippujen hinnat nousivat lokakuussa selvästi. Tähän vaikuttivat todennäköisesti koulujen syyslomat, joiden aikaan viime vuonna pandemia painoi edelleen selvästi kysyntää ja hintoja.

Vapaa-ajalla ovat selvästi kallistuneet mm. suuret ulkokäyttöön tarkoitetut kestokulutustavarat, harrastusvälineet, kasvit ja kukat, lemmikkieläimet ja niihin liittyvät tuotteet sekä valmismatkat.

Inflaatio kiihtyi vielä marraskuussakin

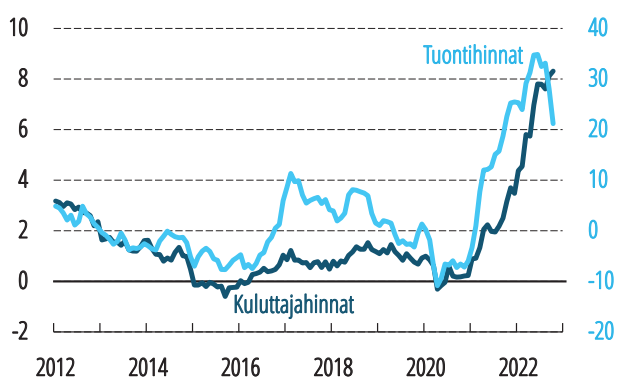
Ennakkotieto Suomen lokakuun yhdenmukaistetulle inflaatiolle oli 9,0 prosenttia, missä oli nousua 0,6 prosenttiyksikköä lokakuusta.

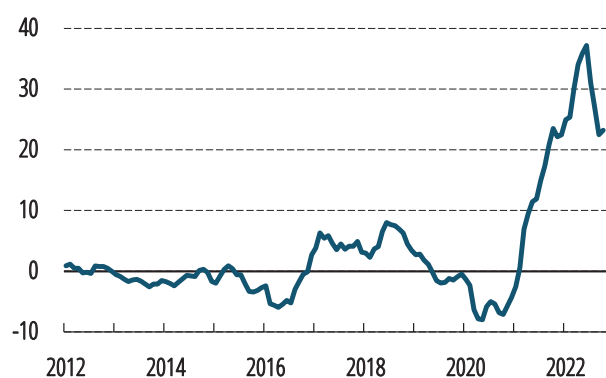
Hinnat (vuosimuutos, %)

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	2022 marras	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Suomi, kansallinen KHI	7,8	7,8	7,6	8,1	8,3		6,8	3,8
Suomi, harmonisoitu	8,1	8,0	7,9	8,4	8,4	9,0	6,5	3,6
Euroalue, harmonisoitu	8,6	8,9	9,1	9,9	10,6	10,0	6,8	3,8
Tuontihinnat (tavarat)	34,8	32,4	33,1	28,0	21,2		26,6	0,9
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi	26,7	25,0	25,2	22,4	18,7		23,0	7,1
Rakennuskustannukset	10,7	9,3	7,2	6,4	5,9			

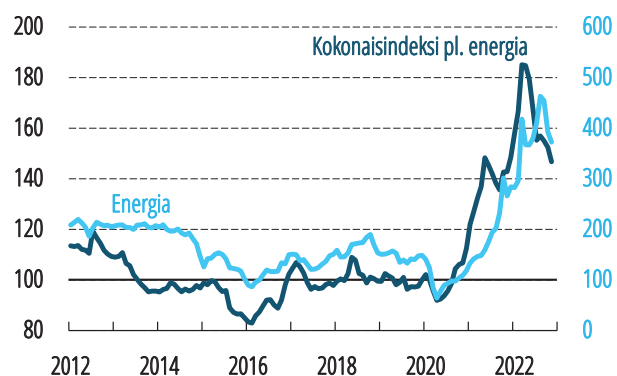
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Etlä.

Hinnat
(vuosimuutos, %)

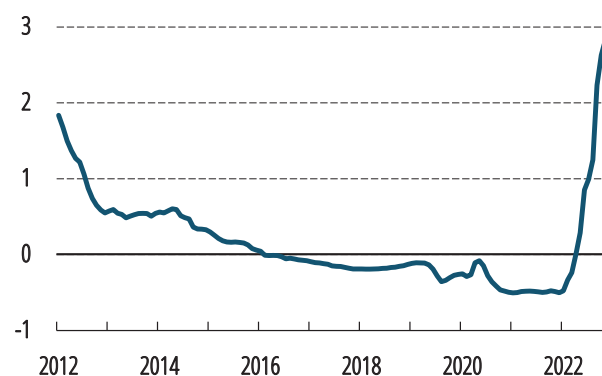
Lähteet: Tilastokeskus, Etlän tietokanta.

Vientihinnat
(vuosimuutos, %)

Lähteet: Tilastokeskus, Etlän tietokanta.

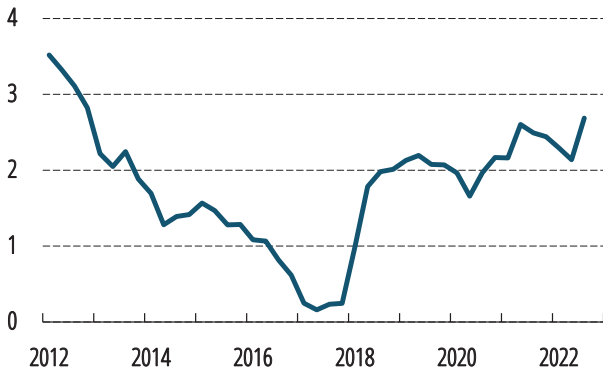
Raaka-aineiden eurohinta
(ind. 2020=100)

Lähteet: HWWI, Macrobond.

12 kk Euribor
(%)

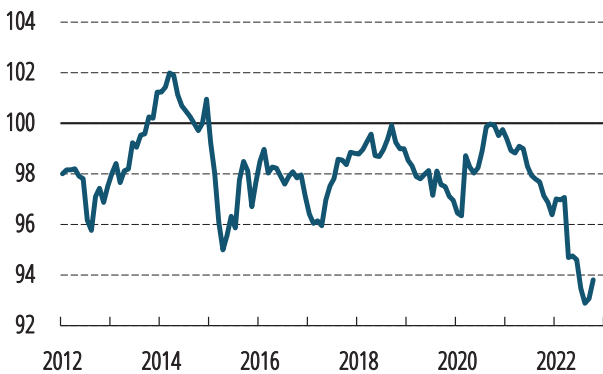
Lähteet: EKP, Etlän tietokanta.

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

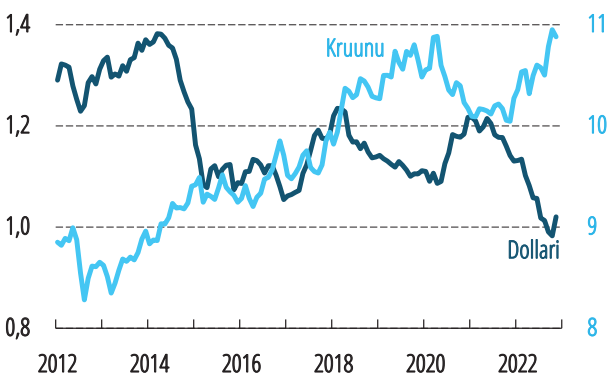
Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Suomen reaaliin efektiivinen valuuttakurssi (ind. 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu. Lähteet: BIS, Macrobond.

Valuuttakursseja euron suhteen

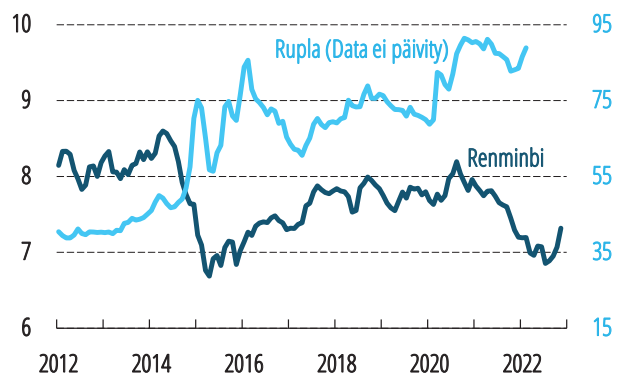
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2022) (vuosimuutos, %)

	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka
Kuluttajahintaindeksi	7,8	7,6	8,1	8,3
Eliantarvikkeet (13,7 %)	12,4	12,5	14,5	15,7
Alkoholijuomat, tupakka (5,1 %)	3,4	3,8	4,3	4,4
Vaatetus ja jalkineet (3,8 %)	2,9	3,5	3,8	3,1
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu (26,3 %)	9,2	9,0	9,6	9,7
Kalusteet, kotitalouskoneet (5,5 %)	7,4	8,0	6,8	6,5
Terveys (5,3 %)	1,5	0,2	-0,4	1,3
Liikenne (13,0 %)	14,6	11,3	10,6	9,3
Viestintä (2,7 %)	5,2	5,2	5,6	5,5
Kulttuuri ja vapaa-aika (10,2 %)	4,0	4,4	5,1	5,7
Koulutus (0,4 %)	1,2	1,2	2,4	2,4
Ravintolat ja hotellit (6,0 %)	5,8	7,0	7,8	7,5
Muut tavarat ja palvelut (8,3 %)	1,6	3,8	4,9	6,0

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Valuuttakursseja euron suhteen

Kun käyrä nousee, euro vahvistuu. Lähteet: EKP, Etlan tietokanta.

Valtion talousarviotalous 2 miljardia euroa alijäämäinen lokakuun lopussa

> Julkiset investoinnit kasvoivat yli 8 prosenttia heinäsyyskuussa

> Julkinen kulutus kasvoi 2 prosenttia

> Valtion ja kuntien verotulot kasvavat yhä viime vuodesta

Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpidon mukaan vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä julkiset kulutusmenot kasvoivat hieman yli 2 prosenttia viime vuodesta, mutta pysyivät edellisen neljänneksen tasolla. Sen sijaan julkiset investoinnit kasvoivat yli 8 prosenttia vuodentakaiselta ja lähes 6 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Valtio ja kunnat keräsivät viime vuonna ennätyskellisen paljon veroja pääomatuloista ja yrityksiltä. Verotulokertymät ovat jatkaneet kasvuaan tänäkin vuonna, ja tammi-lokakuussa valtion ja kuntien verotulot olivat 10 prosenttia viime vuotta suuremmat. Taustalla on erityisesti yhteisöveron tuoton voimakas kasvu, mutta myös ansio- ja pääomatuloverojen kasvu. Sitä vastoin kulutukseen perustuvat vällilliset verot ovat kasvaneet selvästi hitaammin, mutta nekin 5,5 prosenttia viime vuotta enemmän. Viime kuukausina kulutusverojen kasvu on tästä hidastunut.

Valtion budjettitaloudelle oli lokakuun loppuun mennessä kertynyt tuloja lähes 6 mrd. euroa viime vuotta enemmän. Samalla myös menot ovat kasvaneet, ja budjettitalouden menoja on kertynyt noin 3 mrd. euroa enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna.

Liikekirjanpidon luvuilla mitattuna valtion budjettitalouden alijäämää oli lokakuun loppuun mennessä kertynyt 2 mrd. euroa. Tyypillisesti verotulot kertyvät tasaisemmin vuoden aikana kuin menot, jotka painottuvat loppuvuoteen. Siksi alijäämän voi tästä odottaa vielä kasvavan. Kuluvan vuoden menoiksi kirjataan myös muille kuin kuluvalle vuodelle budjetoidut määrärahat, jotka on tänä vuonna käytetty.

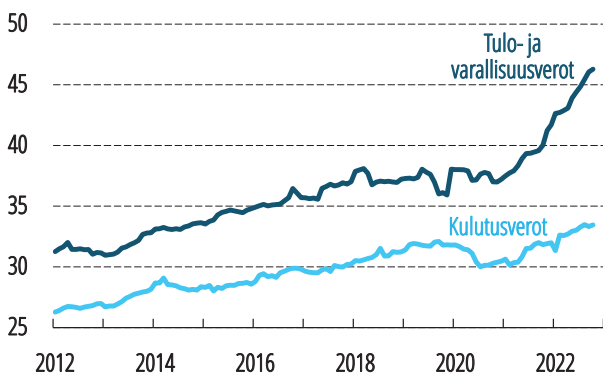
Budjettitalouden velka on kuitenkin kuluvan vuoden aikana kasvanut alijäämää enemmän, yhteensä noin 10 mrd. eurolla lähes 139 mrd. euroon lokakuun loppuun mennessä. Tämä näkyy valtion likvidien varojen eli kassan kasvuna.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2022 Kesä	2022 Heinä	2022 Elo	2022 Syys	2022 Loka	12 kk ²⁾	2021	Ennuste (syksy 2022) 2022	2023
Valtion ja kuntien verotulot¹⁾	9,8	11,6	13,5	9,0	6,0	10,6	8,9	1,7	2,9
Välittömät verot	14,7	12,3	22,4	23,4	6,5	15,2	12,1	5,5	4,2
Välilliset verot	3,2	10,6	5,9	-5,8	5,1	5,1	5,0	7,2	2,2
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos	2,2	3,2	7,0	2,3		3,4	4,5		
Valtiontalous, tulojäämä, mrd. euroa	-1,5	0,6	0,1	-1,3	-1,0	0,2	-6,5		
Budjettitalouden velka, mrd. euroa	135,7	135,7	135,6	136,2	138,6		128,7		

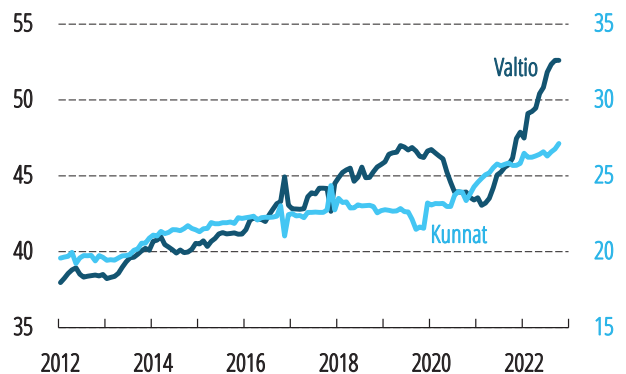
¹⁾ Vuosimuutos, %. ²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %. Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori, Macrobond.

Välilliset ja välittömät verot, 12 kk summa (mrd. euroa)

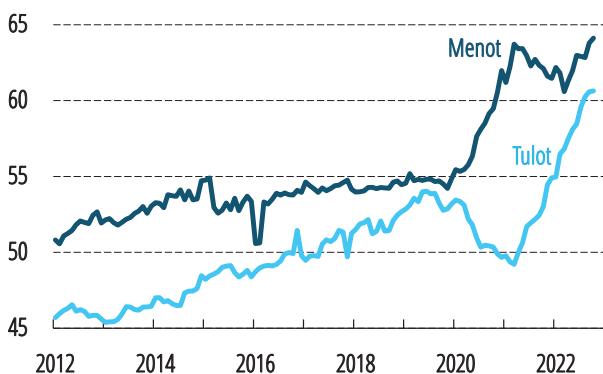
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk summa (mrd. euroa)

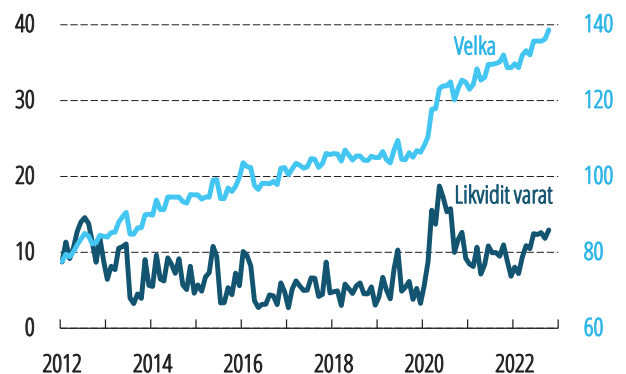
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

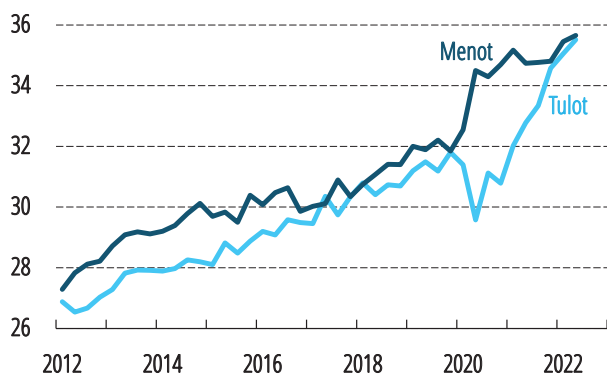
Lähteet: Valtiokonttori, Macrobond.

Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien määrä (vuosimuutos, %)

	2021 III	2021 IV	2022 I	2022 II	2022 III	Q _t /Q _{t-1}	2021 I-IV	Ennuste (syksy 2022) 2022	Ennuste (syksy 2022) 2023
Kulutus	3,6	0,8	3,1	3,6	2,2	0,1	2,9	2,1	0,0
Investoinnit	-17,3	-12,9	21,3	-5,3	8,4	5,8	-11,5	4,1	3,9

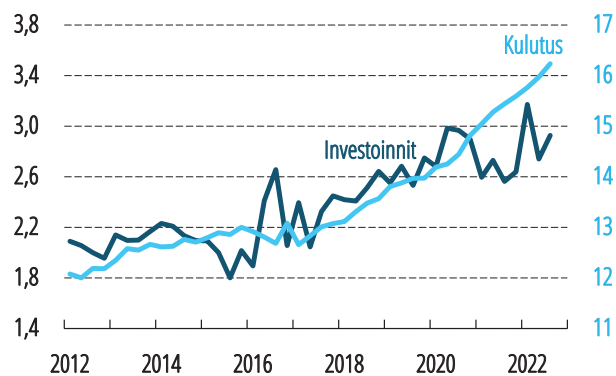
Työpäiväkorjattu. Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähteet: Tilastokeskus, Macrobond.

Talousennusteet vuodelle 2022 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.09.	Labore 14.09.	PTT 15.09.	SP 21.06.	VM 19.09.	HB 21.09.	Nordea 07.09.	OP 22.11.	Danske 21.09.	Komissio 11.11.	Med	Min	Max
Bkt	2,0	1,8	1,6	1,7	1,7	2,3	2,5	2,0	2,0	2,3	2,0	1,6	2,5
Tuonti	5,1	5,0	5,6	3,5	1,8	6,0	8,7	5,8	4,0	2,1	5,1	1,8	8,7
Vienti	0,8	2,6	0,5	1,5	1,1	2,0	0,2	2,2	0,5	1,4	1,3	0,2	2,6
Kulutus	2,2	2,0	2,5		1,4	3,3		2,4	2,3		2,3	1,4	3,3
Yksityinen	2,2	1,5	2,5	1,7	1,1	3,3	3,1	2,5	2,0	2,5	2,4	1,1	3,3
Julkinen	2,1	3,0	2,5	1,8	1,8	3,5	3,6	2,0	3,0	1,1	2,3	1,1	3,6
Investoinnit	3,1	3,1	1,6	5,1	3,6	2,5	3,4	3,7	3,5	3,4	3,4	1,6	5,1
Varastojen muutos (kontr.)	1,3			0,0						0,3	0,3	0,0	1,3
Kokonaiskäyntä	2,9	2,7			1,8						2,7	1,8	2,9
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	6,8	6,8	7,5	5,4	6,5	6,7	7,0	6,9	6,6	7,2	6,8	5,4	7,5
Työttömyysaste, %	6,7	6,7	6,8	6,5	6,6	6,7	7,8	6,8	6,8	7,0	6,8	6,5	7,8
Ansiotaso	2,4	4,0	2,8	2,8	2,6	2,4	2,3	2,6	2,6		2,6	2,3	4,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	3,8				2,7	3,5					3,5	2,7	3,8
Vaihtotase / bkt, %	-0,8		-1,5	-1,0	-0,5	-2,6	-0,7	-3,3	-2,6	-0,2	-1,0	-3,3	-0,2

Talousennusteet vuodelle 2023 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.09.	Labore 14.09.	PTT 15.09.	SP 21.06.	VM 19.09.	HB 21.09.	Nordea 07.09.	OP 22.11.	Danske 21.09.	Komissio 11.11.	Med	Min	Max
Bkt	-0,1	0,7	-0,5	0,5	0,5	-0,2	0,0	-0,5	-0,2	0,2	-0,1	-0,5	0,7
Tuonti	2,5	1,3	-3,0	1,0	2,6	-0,4	0,5	-1,2	0,5	2,4	0,8	-3,0	2,6
Vienti	4,6	3,7	-2,0	2,1	2,7	-0,6	4,3	-2,2	-0,5	2,2	2,2	-2,2	4,6
Kulutus	-0,1	1,1	0,1		0,5	1,2		0,0	2,0		0,5	-0,1	2,0
Yksityinen	-0,1	0,4	-0,5	0,6	0,8	0,5	0,8	-0,5	0,1	0,2	0,3	-0,5	0,8
Julkinen	0,0	2,7	1,5	-0,3	-0,2	2,5	1,9	1,0	1,0	0,1	1,0	-0,3	2,7
Investoinnit	0,8	1,0	-2,6	-0,7	1,2	-1,0	-1,6	-1,0	0,5	0,8	-0,1	-2,6	1,2
Varastojen muutos (kontr.)	-1,0			0,0						0,0	0,0	-1,0	0,0
Kokonaiskäyntä	0,6	0,9			1,2						0,9	0,6	1,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	3,8	3,6	1,0	2,3	3,2	3,8	4,5	5,1	3,7	4,3	3,8	1,0	5,1
Työttömyysaste, %	6,8	6,9	7,3	6,5	6,7	7,0	7,2	7,2	7,3	7,2	7,1	6,5	7,3
Ansiotaso	3,2	5,0	3,5	3,0	3,5	3,9	3,1	4,0	3,5		3,5	3,0	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5				1,3	0,5					1,3	0,5	1,5
Vaihtotase / bkt, %	-0,2		-0,8	-0,6	-0,7	-1,2	-0,3	-2,9	-1,4	-0,3	-0,7	-2,9	-0,2

Talousennusteet vuodelle 2024 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.09.	Labore 14.09.	PTT	SP 21.06.	VM 19.09.	HB 21.09.	Nordea 07.09.	OP 22.11.	Danske Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,7	2,1		1,5	1,4	1,0	1,5	0,5	1,4	1,5	0,5	2,1
Tuonti	2,7	2,4		1,8	3,2	1,9	3,3	0,9	3,2	2,6	0,9	3,3
Vienti	4,8	4,1		3,5	4,0	2,0	3,0	1,0	3,9	3,7	1,0	4,8
Kulutus	1,2	1,3			1,0	1,3		0,5		1,2	0,5	1,3
Yksityinen	1,6	1,5		1,0	1,4	1,4	1,5	0,5	1,3	1,4	0,5	1,6
Julkinen	0,4	0,8		0,5	0,1	1,2	1,6	0,5	0,4	0,5	0,1	1,6
Investoinnit	1,3	2,6		0,9	1,7	0,8	1,8	0,2	1,6	1,5	0,2	2,6
Varastojen muutos (kontr.)	-0,3			0,0					0,0	0,0	-0,3	0,0
Kokonaiskysyntä	2,0	2,2			2,0					2,0	2,0	2,2
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,6	2,0		1,8	1,8	2,2	2,0	2,7	1,9	2,0	1,6	2,7
Työttömyysaste, %	6,6	6,6		6,4	6,5	6,9	7,5	7,4	6,9	6,8	6,4	7,5
Ansiotaso	2,8	5,0		2,4	3,0	3,3	2,8	3,5		3,0	2,4	5,0
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,1				1,7	1,5				1,7	1,5	2,1
Vaihtotase / bkt, %	0,1			0,1	-0,4	-1,2	-0,3	-2,9	0,1	-0,3	-2,9	0,1

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

ETLA Economic Research

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
